

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
27 februari 2023 (mondelinge uitspraak 21 februari 2023)

Zitting: 21 februari 2023 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in de Brink op het terrein van .
De mondelinge behandeling heeft via beeld- en geluidsverbinding plaatsgevonden

Klachtnummer: KC 2023 – 016

---

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klachten:

Klaagster is het niet eens met de opname in een accommodatie, de beperking van de bewegingsvrijheid en de medicatie die haar op 9 februari 2023 is aangezegd.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 13 februari 2023 heeft de commissie de klacht van klaagster ontvangen.
- Klaagster heeft de commissie geen toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Klaagster heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3
- Op 16 februari 2023 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klaagster in kennis gesteld.
- Op 16 februari 2023 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 21 februari 2023.
- De commissie heeft van aangeklaagde geen schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 21 februari 2023 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is op de 22 februari 2023 aan klaagster, aangeklaagde en de pvp meegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klaagster heeft bij haar klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van het toedienen van de medicatie, zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De behandelend psychiater heeft de ambtelijk secretaris telefonisch meegedeeld dat er geen medisch zwaarwegende redenen zijn om het toedienen van medicatie niet op te schorten tot na het moment van zitting, waarop de voorzitter het schorsingsverzoek heeft toegewezen.

De beslissing van de voorzitter is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klaagster is geboren op ....

Zij heeft de klachtencommissie geen inzage in haar medisch dossier gegeven.

De bij de hoorzitting ingebrachte stukken zijn derhalve beperkt tot de klachtmelding.

4. Toelichting van klaagster

Klaagster heeft ter hoorzitting een toelichting op haar klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

De voorzitter betreurt het dat de commissie niet beschikt over het medisch dossier van klaagster. Een medisch dossier helpt om inzicht te krijgen in de klacht. Het beoordelen van een klacht, enkel op grond van een klachtmeldingsformulier is lastig en de consequentie hiervan kan zijn dat de klacht ongegrond wordt verklaard. De voorzitter oordeelt dat nu de handtekening van klaagster op de klachtmelding ontbreekt het voor de commissie niet mogelijk is om inzage in het dossier van klaagster te verkrijgen. Hiervan is ook de pvp op de hoogte.

Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat zij wel toestemming tot inzage heeft gegeven, maar dat zij hiervoor geen handtekening wil zetten en dat zij op de hoorzitting een mondelinge toelichting wil geven. Klaagster is ervan overtuigd dat een sportschoolhouder, die haar heeft misbruikt en gestalkt, probeert om haar handtekening te krijgen. Klaagster vertelt dat zij aangifte tegen deze man wil doen, maar dat zij dit niet mag van aangeklaagde.

Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat er in haar dossier staat dat zij in 2018/2019 opgenomen is geweest, maar dat is volgens haar niet zo en dat er in het dossier alleen maar geknipt en geplakt wordt. Klaagster stelt dat hetgeen aangeklaagde zegt ook niet klopt. Dhr. K. is er niet voor haar. Op de vraag of aangeklaagde een toelichting mag geven en vragen van de commissie mag beantwoorden antwoordt klaagster dat zij hiertegen geen bezwaar heeft.

Gevraagd hiernaar antwoordt klaagster dat zij nu geen antipsychotica neemt. Op de vraag of eerdere medicatie bewezen en nuttig is geweest antwoordt klaagster dat zij dit niet vindt en dat zij er alleen vlak en niet vrolijk van werd. Klaagster vindt dat zij ergens wordt ingeduwd wat zij niet wil, zij wil naar huis en dat de medicatie stopt. Klaagster zegt zich een 'probeersel' te voelen. Zij gaat aangifte doen tegen de GGz.

Op de vraag of de pvp nog iets wil toevoegen, antwoordt zij dat klaagster wel toestemming geeft voor inzage, maar dat zij, ondanks de tussenkomst van de pvp, geen handtekening wil zetten. De pvp zegt dat klaagster een SO wil en in vrijheid aangifte wil doen.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde, na toestemming van klaagster, een korte toelichting gegeven. Deze wordt hieronder samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat de rechtbank op 8 februari 2023 een zorgmachtiging voor één maand heeft verleend en dat klaagster op 9 februari 2023 in de kliniek is opgenomen. Klaagster heeft van de ambulante zorgverantwoordelijke op 9 februari 2023 de beslissingsbrief overhandigd gekregen, waarna klaagster een klacht heeft ingediend.

Aangeklaagde licht toe dat de behandeling van klaagster in oktober 2022 door het gebiedsteam is afgerond. De olanzapine die klaagster een jaar heeft gehad is succesvol afgebouwd en het dossier is op 11 oktober 2022 gesloten. In december 2022 kwamen er opnieuw de eerste tekenen van achterdocht bij klaagster en was er sprake van geknoei aan de bedrading in haar huis. Bij een psychiatrisch onderzoek loochende klaagster de gedragingen en de psychose door ontkenning van feiten en omstandigheden. Er volgt een intensieve periode tot 9 februari 2023 voor inname van medicatie. Klaagster weigert bij het IHT (intensieve thuisbehandeling) iedere vorm van medewerking. Klaagster woont thuis met drie volwassen kinderen en er ontstaan spanningen binnen het gezin. Er is sprake van een recidive terugval. Zij hoort stemmen van ene Marcel en probeert zorg af te houden door te gaan reizen door Nederland.

Gevraagd naar de diagnose antwoordt aangeklaagde dat er sprake is van een paranoïde waan. Klaagster heeft de overtuiging dat zij wordt gestalkt en dat ...een rol speelt. Zij gaat hier contact over opnemen met de Koning. Klaagster voelt zich bedreigd en ervaart overal aanwijzingen die deel uitmaken van het stalking gebeuren en maakt foto's van alles in haar woning. Aangeklaagde stelt dat dit wordt herkend als een psychotische episode.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat het met klaagster goed gaat als zij de medicatie neemt, maar dat het haar niet lukt om zonder medicatie stabiel te blijven. De beperking van de bewegingsvrijheid is aangezegd om klaagster thans te beletten om aangifte bij de politie te gaan doen. Aangeklaagde is van oordeel dat klaagster een psychische stoornis heeft en dat zij vanuit een paranoïde waan aangifte wil doen tegen een derde. Zij mag dit wel met haar advocaat bespreken.

Gevraagd naar het medisch perspectief antwoordt aangeklaagde dat er een gunstige prognose is. Met de toediening van 10 mg olanzapine mag worden verwacht dat de psychose in ongeveer drie weken in remissie zal zijn en de klinische opname, mogelijk onder voorwaarden, kan vervallen. Bij eerdere toediening van deze medicatie waren behandelaars destijds tevreden over de werking. Aangeklaagde ontkent met klem dat klaagster een 'probeersel' is, zoals zij het noemt. Op de vraag of klaagster als zij thuis is de medicatie zal blijven nemen antwoordt aangeklaagde dat hij niet weet of de toekomst hetzelfde zal zijn als het verleden. Klaagster zal weer vertrouwen moeten krijgen en willen meewerken.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de inhoud van de klachtmelding en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen. Hierbij merkt de commissie vooraf op dat de commissie geen inzage in het dossier heeft gekregen en dat de essentiële informatie, met toestemming van klaagster, alleen is gegeven in de hoorzitting.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

Dit betekent dat de commissie over de relevante informatie moet kunnen beschikken om op een verantwoorde wijze de klachtbehandeling vorm te geven om zo tot een zorgvuldig oordeel te komen. Dit betekent ook dat de commissie inzage verlangt in het medisch dossier. Hiervoor is schriftelijke toestemming van klaagster nodig.

De commissie overweegt dat uit het verhandelde ter zitting blijkt dat klaagster bij aangeklaagde bekend is met een psychiatrische stoornis.

De commissie stelt vast dat ter zitting is gesteld dat er een rechterlijke machtiging is verleend en hieruit concludeert zij dat de rechtbank in haar beschikking kennelijk tot de overtuiging is gekomen dat er bij klaagster sprake is van een geestelijke stoornis in de zin van de Wvggz.

De commissie is van oordeel dat hetgeen door klaagster en aangeklaagde op de zitting naar voren is gebracht voldoende aannemelijk is dat zonder opname, de beperking van de bewegingsvrijheid en de medicatie een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klaagster ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1 lid 2 onder a. Wvggz. Klaagster is achterdochtig, er is sprake van wanen en zij ontkent alle feiten en omstandigheden. Zij heeft de overtuiging dat zij wordt gestalkt, voelt zich bedreigd en ervaart aanwijzingen die deel uitmaken van de stalking.

De commissie overweegt verder dat van de voorgestelde opname en medicatie mag worden verwacht dat deze bij klaagster positief effect zal hebben. Eerdere toediening van medicatie heeft bij klaagster geleid tot verbetering van haar psychotisch toestandsbeeld.

De door aangeklaagde aan klaagster opgelegde beperking van haar bewegingsvrijheid door haar thans niet in de gelegenheid te stellen om aangifte van verkrachting en/of stalking te doen, acht de commissie – gelet op haar huidig toestandsbeeld – proportioneel. Aangeklaagde heeft kennelijk, en niet ten onrechte, er rekening mee gehouden dat de feiten waar klaagster aangifte van wil doen een rechtstreeks verband houden met de bij klaagster levende wanen. Het thans doen van aangifte herbergt, gelet op het huidig toestandsbeeld van klaagster, het (grote) risico in zich dat zij een derde onterecht schade toebrengt en over haarzelf het ernstig nadeel oproept tot het doen van valse aangifte, hetgeen strafwaardig is.

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels de opname, de beperking van de bewegingsvrijheid en het toedienen van medicatie op grond van artikel 8:9 Wvvgz ongegrond.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klachten: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. H.J. Deuring, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Dhr. drs. G.A. van Herk, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klagster en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.